

**5350600 "Kutubxona-axborot faoliyati.
(Kutubxonachilik va bibliografiya) " bakalavr
ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun mutaxassislik fanlaridan davlat
attestatsiyasi imtihon savollari**

1. Axborot-kutubxona xizmatini ko'rsatishni yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 2019-yil 7-iyundagi PQ-4354-sonli qarori.
2. "Bibliografiyashunoslik" fanining predmeti va vazifalari.
3. Bibliografiya nazariyasi.
4. O'zbekistonda sobiq totalitar hokimiyat davrida bibliografiya faoliyatining tashkil etilishi.
5. MARC - formatda bibliografik tavsifning tuzilishi.
6. Kutubxona fondining asosiy tarkibiy qismlari tizim sifatida.
7. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida O'zbekiston bibliografiyasining shakllanishi va rivojlanishi.
8. Soha va mutaxassislik fanlari bo'yicha bibliografik axborotni shakllantirish metodikasi.
9. Bibliografiya tarixi: bibliografiyaning kelib chiqishi, zamonaviy mazmuni. Bibliografiyaning ahamiyati.
10. Bibliografiyaning ijtimoiy munosabatlardagi o'rnini belgilash masalalari.
11. Kitobxonlarga "Internet," "Ziyonet" tarmoqlari yordamida ma'lumot xizmati ko'rsatish.
12. O'zbekiston bibliografiyasining paydo bo'lishi va rivojlanishi.
13. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bo'yicha nashrlarning turlari va tiplari.
14. O'lkashunoslik bibliografiyasining nazariyasi, tarixi, rivojlanish bosqichlari, hozirgi holati.
15. O'zbekistonda bibliografiya ishining hozirgi ahvoli.
16. O'lkashunoslik nashrlarining turlari va tiplari.
17. Kutubxonalarda, axborot-kutubxona markazlarida badiiy adabiyotlar bibliografiyasi.
18. Kutubxona o'lkashunosligi mazmuni, vazifasi, ichki va tashqi aloqalari.
19. Kutubxonalarning katalog va kartotekalar tizimi.
20. Kutubxona fondi ilmiy tushuncha sifatida.

21. Oʻrta Osiyo hududida bibliografiyaning paydo boʻlishining dastlabki koʻrinishlari.
22. Oʻlkashunoslik bibliografiyachiligi.
23. Oʻzbekistonda oʻlkashunoslik bibliografiyasining tashkil etilishi va rivojlanishi.
24. Kutubxonalarda maʼlumotnoma bibliografik apparatni tashkil etish va takomillashtirish.
25. Bibliografik axborot orqali foydalanuvchilarning bibliografik axborot boʻlgan ehtiyojlarini qondirish tizimi.
26. Oʻzbekistonda huquqiy nashrlar va ularning bibliografiyasi.
27. Ijtimoiy-gumanitar fanlar boʻyicha nashrlarning bibliografiyasi.
28. Hozirgi davrda Respublikada bibliografik axborot tizimining shakllanishi.
29. Hujjatlarga bibliografik tavsif berishning xususiy metodikasi.
30. Bibliografiya faoliyatida yangi axborot texnologiyalarini joriy etish muammolari. turlari va tiplari.
31. Badiiy adabiyotlar bibliografiyasining maqsadi, vazifalari, nashrlarning turlari va tiplari.
32. Oʻzbekistonning yirik kutubxonashunos va bibliografshunoslari ijodi.
33. Tabiiy va qishloq xoʻjaligi adabiyotlari bibliografiyasi bilan shugʻullanuvchi ilmiy muassasalar.
34. Badiiy adabiyotlarni bibliografiyalash metodikasi.
35. Bibliografiya faoliyatida yangi axborot texnologiyalarini joriy etish muammolari.
36. Respublikada axborot-bibliografiya faoliyatini tashkil etish boʻyicha qabul qilingan qarorlarning ahamiyati.
37. "Turkiston toʻplami" va uning Oʻrta Osiyoni oʻrganishdagi ahamiyati.
38. Tabiiy va qishloq xoʻjaligi adabiyotlari bibliografiyasining maqsadi, vazifalari.
39. Bibliografik axborotning paydo boʻlishi va rivojlanishining asosiy yoʻnalishlari.
40. Sohalar boʻyicha maʼlumot nashrlari boʻyicha turlari va tiplari.
41. Bibliografik xizmatni tashkil etishda elektron maʼlumotlar bazalarining oʻrni.
42. Universal Oʻnlik tasnifining umumiy tuzilishi.
43. Axborot-bibliografiya xizmatini tashkil etishda mazmunini aniqlashning oʻrni.
44. Bibliografik xizmat koʻrsatishda kutubxonalarning maqsadini aniqlash.

45. Axborot-bibliografik xizmat ko'rsatishda maxsus nashriyotlarning adabiyotlaridan foydalanishning o'rni.
46. Bibliografik axborot (BM) foydalanuvchilari, ularning axborot ehtiyojlarini o'rganish.
47. Kutubxona-bibliografik faoliyatining asosiy yo'nalishlari.
48. Kutubxonalarning ma'lumot-bibliografiya apparati tarkibidagi bibliografik qo'llanmalar.
49. Kutubxonalarning ma'lumot-bibliografik apparati tarkibidagi ma'lumot nashrlari.
50. Bibliografiyalash metodikasi va uni tashkil etish.
51. O'zbekistonda bibliografiya ishining hozirgi ahvoli va uni tashkil etish.
52. Bibliografik xizmat ko'rsatishning maqsadi, mazmuni va vazifalari.
53. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiyasini tashkil etishning hozirgi holati va muammolari.
54. Kutubxonalar fondini shakllantirish tushunchasining mohiyati, mazmuni va maqsadi.
55. Kutubxonachilik muloqot psixologiyasi.
56. Biblioterapiya nazariyasi va amaliy asoslari.
57. O'zbekistonda o'lkashunoslik bibliografiya ishining hozirgi ahvoli va uni tashkil etish.
58. Kutubxonalarda ommaviy tadbirlarning yangi yo'nalishlari.
59. Kutubxona fondini tashkil etish texnologiyasi.
60. Kutubxona-axborot xizmati orqali axloqiy madaniyatni shakllantirish.
61. Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasining axborot-bibliografik faoliyati.
62. Kutubxona-axborot xizmatining XXI asrdagi rivojlanish yo'nalishlari.
63. Hujjatlarni tizimlashtirish jarayoni.
64. Axborot-kutubxona fondini hisobga olishning turlari va shakllari.
65. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiya ishining hozirgi holati va uni tashkil etish.
66. Kutubxona-axborot muassasalari rahbarlari va ularning o'ziga xosligi.
67. Kutubxona axborot-kutubxona muassasalari faoliyati statistikasi.
68. Kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning xalqaro miqyosdagi va mamlakatimizdagi huquqiy-me'yoriy asoslari.
69. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarishning tamoyillari, funksiyalari va shakllari.

70. Kutubxonachi va foydalanuvchilar kutubxona-axborot xizmati ijtimoiy-madaniy jarayonlarning teng huquqli ishtirokchilari sifatida.
71. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarishning ijtimoiy-psixologik asoslari.
72. Ommaviy va guruhli shakldagi kutubxona-axborot xizmati ko'rsatish texnologiyasi.
73. Kutubxona xizmatini ko'rsatishda S.R.Ranganatan 5 qonunlarini o'rganish.
74. Kutubxona-axborot xizmati orqali estetik tarbiyani amalga oshirish. 75. Axborot-kutubxona muassasalari faoliyati statistikasi.
76. Kutubxona - axborot faoliyatini boshqarishning tamoyillari, funksiyalari va shakllari.
77. O'zbekistonda badiiy adabiyot va san'at bibliografiyasining hozirgi ahvoli va uni tashkil etish.
78. Kutubxona-axborot xizmatini noshirlik mahsulotlaridan tashqari amalga oshirish shakllari.
79. Axborot-kutubxona fondini komplektlash jarayonlari. 80. Foydalanuvchilarga kutubxonadan tashqari xizmat ko'rsatish turlari.
81. Foydalanuvchilarga kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning asosiy ma'lumot manbalari.
82. Yakka tartibda kutubxona-axborot xizmati ko'rsatish texnologiyasi.
83. Alohida ehtiyojli foydalanuvchilarga kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning asosiy ma'lumot manbalari.
84. Respublika Fanlar akademiyasining Fundamental kutubxonasining axborot-bibliografik faoliyati.
85. Bibliografik xizmat ko'rsatish faoliyati.
86. Adabiyotlarni izlashdagi asosiy manbalar tahlili.
87. Bibliografiyashunoslik fanining shakllanishi va rivojlanish davrlari.
88. Elektron katalog yaratish tarixi.
89. Davriy nashrlarni tavsiflash. Umumiy talablar va tuzish qoidalari.
90. Ma'lumot bibliografik xizmat ko'rsatish.
91. Axborot-kutubxona muassasalari kataloglarini tashkil etish xususiyatlari.
92. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 13-sentyabrdagi "Kitob mahsulotlarini nashr etish va tarqatish tizimini rivojlantirish, kitob mutolaasi va kitobxonlik madaniyatini oshirish hamda targ'ib qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturi to'g'risida"gi PQ-3132-son qarori.
93. Avtomatlashtirilgan kutubxona faoliyati tizimi.

94. Kutubxonalarning ma'lumot-bibliografik xizmat ko'rsatish (MKX) ning maqsadi, vazifalari va metodikasi.
95. Bibliografik faoliyatni boshqarishning umumiy masalalari.
96. Axborot-kutubxonalarda kutubxona-bibliografik klassifikatsiyaning qo'llanilishi.
97. Kutubxona kataloglarining paydo bo'lishi.
98. Axborot-kutubxona fondini komplektlash jarayonlari.
99. Axborot-kutubxona resurslari fondini tizimlashtirish.
100. Hujjatlarni saqlash, qidirish va ulardan foydalanish.
101. Raqamli repozitoriy. Raqamli kontentni o'zlashtirish, unga ishlov berish, uni tasniflash va tavsiflash.
102. Kataloglashtirishga qo'yiladigan talablar.
103. Foydalanuvchilarga zarur bo'lgan ma'lumotni yetkazib berish va xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari
104. Veb xizmatlar. Maxsus optimallashtirilgan platformalar.
105. Zamonaviy avtomatlashtirilgan kutubxona tizimlari haqida dastlabki ma'lumotlar.
106. O'zbekistonda milliy standartlarning ishlab chiqilishi va amaliyotga tatbiq etilishi.
107. Kutubxona-axborot faoliyatida metrologiya fanining predmeti va vazifalari.
108. Ikkinchi jahon urushi davrida kutubxonalar.
109. Zamonaviy avtomatlashtirilgan kutubxonalarning texnik ta'minoti.
110. "Kutubxonashunoslik" fanining boshqa fanlar bilan aloqasi.
111. Repozitoriy tuzilishini tanlash. Raqamli repozitoriy uchun qo'llaniladigan texnologiyalar.
112. Standartlarning turlari va yo'nalishlari, ularni qo'llash maqsadi, ahamiyati.
113. Metama'lumot formatlaridan foydalanish, ularni to'plash va tarqatish.
114. Metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish haqida umumiy tushunchalar.
115. Skanerlar va ularning turlari. Kitob skanerlari va uning asosiy funksiyalari.
116. Repozitoriyda birlashgan qidiruv tizimi. Foydalanish imkoniyatini boshqarish. Perspektivalar.
117. Raqamli kutubxonalarning statistik tahlili.

118. "Kutubxonashunoslik" fanining ilmiy-o'quv fani sifatida paydo bo'lishi va shakllanishi. (XIX asr).
 119. Respublikada kutubxonachilik ishining rivojlanishi.
 120. Raqamli kutubxonalarda birlashgan qidiruv tizimi.
 121. Madaniyat va san'at marketingi haqida tushuncha, uning funksiyasi va o'ziga xos xususiyatlari.
 122. Mustaqillik yillarida kutubxonashunoslik fanining rivojlanish muammolari (1990-yillardan keyin).
 123. Kitob o'quvchiga mo'ljallanganligi bo'yicha va axborot harakati bo'yicha nashriyotlarning turlari.
 124. An'anaviy ta'minot va uning tarkibi. Dasturiy ta'minotni standartlashtirish va hujjatlashtirish.
 125. Resurslarni saqlash va foydalanish jarayonida intellektual mulk huquqini himoya qilish.
 126. "Kutubxonashunoslik" fanining ilmiy-o'quv fani sifatida vujudga kelishi va rivojlanishi, shakllanishi.
- Marketing tushunchasi va mazmuni. Uning paydo bo'lishi va rivojlanishining asosiy bosqichlari.
128. Katalog va kartotekalar bilan ishlash va ularni tashkil etish.
 129. Bibliografiyashunoslik fanining shakllanishi va rivojlanish davrlari.
 130. O'zbekistonda "Kutubxonashunoslik" fani rivojlanishining asosiy yo'nalishlari.
 131. "Kutubxonashunoslik" fanining metodologiyasi.
 132. Nashriyot bo'yicha umumiy tushunchalar va davriylik bo'yicha nashr turlari.
 133. Elektron katalog axborot tizimi.
 134. "Kutubxonalarda uslubiy rahbarlikni tashkil etish masalalari.
 135. Kutubxona foydalanuvchilari uchun to'liq matnli elektron jurnallar.
 136. O'zbekistonda "Kutubxonashunoslik" fanining rivojlanish istiqbollari.
 137. Kutubxonachilik ishini tashkil etish tamoyillari va uning funksiyalari.
 138. Kutubxonalar va foydalanuvchilarning axborot madaniyatini oshirish.
 139. Dublin yadrosi metama'lumotlari asosida ikki bosqichli kataloglashtirish usuli
 140. Mashinada o'qiladigan bibliografik yozuvlarni yaratish.

141. Kutubxona-axborot muassasalarining asosiy tiplari va turlari.
142. XX asrda kutubxonashunoslikning rivojlanish bosqichlari.
143. Kutubxona-axborot markazlarida marketing ishlarini boshqarish.
144. XIX asr oxiri - XX asr boshlaridagi kutubxonalar.
145. Bibliografik axborot (BM) bilan ta'minlash metodikasi.
146. Xizmatlar marketingining o'ziga xos xususiyatlari.
147. Axborot-kutubxona muassasalari fondini jamlanma hisobga olish.
148. Bibliografiya ishini loyihalash.
149. Marketing konsepsiyasi.
150. Kutubxona-axborot faoliyati marketingining ahamiyati va mazmuni.
151. Xizmatlar marketingining konsepsiyalari, tamoyillari, madaniy xizmat ko'rsatish tashkilotlarining funksiyalari.
152. O'zbekiston Respublikasi kutubxona-bibliografik tasnifining umumiy tuzilishi tahlili.
153. Axborot-kutubxona resurslari fondi va katalogi fanining vazifalari.
154. Xizmatlar marketingining konsepsiyalari, tamoyillari, madaniy xizmat ko'rsatish tashkilotlarining funksiyalari.
155. Bosma materiallarni mashinada o'qiladigan shaklga o'tkazish dasturlari haqida qisqacha ma'lumot.
156. Elektron katalog ma'lumotlar bazasini yaratish texnologiyalari.
157. Kutubxona xodimlarining axborot madaniyatini oshirishda bibliografik o'qitishning o'rni.
158. Kutubxonalarning elektron xizmatlari.
159. Fondni saqlash omillari vazifalari.
160. Elektron kutubxonalarning barqaror ishlashini ta'minlash uchun zarur bo'lgan standartlar to'g'risida.
161. Jahon axborot xizmatlari bozori asosiy tushunchalari.
162. Axborotning ahamiyati. Axborot resurslarining asosiy tushunchalari va ahamiyati.
163. Kutubxona-axborot markazlarida marketing ishlarini boshqarish.
164. O'zbekistonda "Kutubxonashunoslik" fanining tasniflanishi va ixtisoslashuvi (1946-1976 yillar).

165. Ilmiy va ilmiy-ommabop va ishlab chiqarish amaliy nashriyotlar.
166. Erkin foydalanish harakatining maqsadini aniqlang. Ochiq resurslarining manbalarini tahlil qiling.
167. XIV-XVI asrlarda Yevropa mamlakatlarida poligrafiya usulining kashf etilishi.
168. Yozuv va alifboning kelib chiqishi hamda rivojlanishi.
169. "Avesto" - qadimgi yozma yodgorlik.
170. XVII-XIX asrlarda Qo‘qon, Xiva xonliklarida va Buxoro amirligida kitobchilik ishi.
171. Til, ong, sezgi va yozuv. Piktografik va ideografik yozuv. Misr yozuvi. Ossuriya-Bobil mixxatlari.
172. XX asrning 20-30-yillarida O‘zbekistonda kitob nashr etish ishi.
173. Zardushtiylikning Turon zamini va Eron zamini xalqlari orasida tarqalishi.
174. XX asrning 70-80-yillarida O‘zbekistonda kitob nashr etish ishi.
175. Avesto turkumiga kirgan kitoblar: "Yasna," "Videvdat," "Yasht," "Visparat" va boshqalar.
176. Dunyo qog‘ozi tarixi. Kitobchilikda qog‘oz ixtiro qilingunga qadar topilmalar, materiallar.
177. Qadimgi va Antik dunyoda kitobat ishi va kutubxonalar. Shumer va Bobilda mizzatlarda yozilgan sifatli taxtachalar.
178. Xitoy, Samarqand qog‘ozlarining ixtiro qilinishi.
179. Qadimgi Yunoniston va Rimda kitobat ishi va kutubxonalar.
180. Qadimgi turkiy yozuvlar va yodnomalar.
181. Islom dinining Markaziy Osiyoga kirib kelishi va kitobchilik ishi.
182. Turkiy bitiktoshlar va ularning siyosiy, madaniy, huquqiy birliklarga ko‘ra guruhlariga bo‘linishi. "Kultigin, Bilga qo‘qon, Tunyoquq bitiktoshlar."
183. Gretsiya madaniyatini Yevropaga tanitishda musulmon olimlarining roli.
184. Xorazm Mamin akademiyasi olimlarining ilm-fan va kitobat ishiga qo‘shgan hissalar.
184. Elektron kutubxonalarni yaratish bo‘yicha loyihalarni ko‘rib chiqish.
185. Temuriylar davrida bibliografiya.
186. Elektron hujjatlarni yetkazib berish tartibini qayta ishlash va ijro etish texnologiyalarini ko‘rib chiqish.
187. Markaziy Osiyo olimlarining jahon ilm-faniga qo‘shgan hissalar.

188. IX-XII asrlarda Markaziy Osiyoda ilm-fan va qo‘lyozma kitobat ishining rivojlanishi.
189. Elektron resurslarda intellektual mulkni muhofaza qilish bilan bog‘liq ishlar.
190. Kutubxona-axborot muassasalarida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish.
191. Elektron nashrlarga qo‘yiladigan talablar va ularning xususiyatlari.
192. Kutubxona-axborot faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar.
193. Kutubxona-axborot xizmatlarini xalqaro-huquqiy tartibga solish.
194. Kutubxona - axborot resurslari intellektual mulk obyekti.
195. Kutubxona-axborot faoliyatining me‘yoriy-huquqiy asoslari fanining ahamiyati va maqsadi.
196. Axborot sohasi huquqi obyekti sifatida.
197. Kutubxona-axborot faoliyatini normativ-huquqiy tartibga solishning nazariy asoslari.
198. Kutubxonalarining huquqiy maqomi.
199. Kutubxona-axborot xizmatlarini xalqaro-huquqiy tartibga solish.
200. Kutubxona-axborot muassasalarining huquqiy hujjatlari tizimi.
201. Hujjatlarni tizimga solishning umumiy va xususiy usuli.
202. Axborot-kutubxona ishining me‘yoriy-huquqiy bazasini takomillashtirish.
203. Fanlarni tasniflash tarixi va hujjatlar tasnifi.
204. Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari.
205. Forobiy, Ibn Sino, Beruniy, Mahmud Qoshg‘ariy, Marg‘inoniy, Zamaxshariylarning ilm-fan va kitobat ishiga qo‘shgan hissalar.
206. Kutubxona-axborot faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar.
207. XX asrning 90-yillaridan XXI asrning 20-yillarigacha kitob nashr etish ishi.
208. XIX asr oxiri XX asr boshlarida kitob nashr etish ishi.
209. Kutubxona-axborot muassasalarida mualliflik huquqi obyektlari va subyektlari.
210. Xitoy yozuvi. Finikiya, Yunon, Rim alifbosi. Markaziy Osiyoda yozuv madaniyatining paydo bo‘lishi.
211. XX asrning 40-50-yillarida O‘zbekistonda kitob nashr etish ishi.
212. XIV-XVII asrlarda qo‘lyozma kitobchilik ishi.

213. Nodavriy nashrlarni tavsiflash. Umumiy talablar va tuzish qoidalari.
214. Respublikada axborot-bibliografiya faoliyatini tashkil etish bo'yicha O'zbekiston Respublikasining 2011-yil 13-aprelda qabul qilingan "Axborot-kutubxona faoliyati to'g'risida"gi O'RQ-280-sonli Qonunining ahamiyati.
215. Kutubxona fondi (KF) - kutubxonaning kichik tizimi.
216. Kataloglashtirish tamoyillari va kutubxona fondini shakllantirishdagi yo'nalishlari.
217. Axborot-kutubxona muassasalarida axborot-kutubxona resurslarini hisobga olish tartibi.
218. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiyasining maqsadi, vazifalari.
219. O'lkashunoslik bibliografiyachiligi.
220. Soha adabiyotlari bo'yicha bibliografiyalash metodikasini tashkil etish.
221. O'zbekistonda bibliografik tizimning shakllanishi, nazariy masalalari.
222. Kutubxona-axborot muassasalari faoliyatini rejalashtirish.
223. Kutubxona-axborot faoliyatining eng asosiy ijtimoiy yo'nalishlari.
224. Axborot-kutubxona resurslari fondining tarkibi va uni tashkil etish jarayonlari.
225. Xizmatlar marketingining o'ziga xos xususiyatlari.
226. Kataloglashtirishga qo'yiladigan talablar.
227. O'rta asrlar kutubxonalari.
228. Tizimli katalogni tashkil etish texnologiyasi.
229. Virtual (elektron) kutubxona xizmati.
- 230 Foydalanuvchilar manfaatlarini himoya qilish va kutubxona-axborot muassasalarida sifatli xizmat ko'rsatishning huquqiy kafolatlari.

Texnogen va san'atshunoslik

fakulteti dekani:

K.Zaretdinov

"Kutubxona faoliyati" kafedrasi

mudiri:

M.Xudaybergenova